

GASTCOLUMN
WILLY BUIJSSE

RUNDVEEDIERENARTS BIJ
DIERGENEESKUNDIG CENTRUM
DE OVERLAET TE OSS

De ene mastitis is de andere niet

Bij zichtbare uierontsteking geeft 81 procent van de Nederlandse melkveehouders een pijnstillertje, zo blijkt uit recent marktonderzoek.

Toch is er wel verschil in perceptie tussen veehouders. In Europees onderzoek uit 2006 werd veehouders en dierenartsen gevraagd om pijnlijke aandoeningen te scoren op een schaal van 1 tot 10, waarbij 1 helemaal geen pijn betekende en 10 de meest ondraaglijke pijn. De veehouders en dierenartsen scoorden milde mastitis op een 3 à 4 en ernstige mastitis op een 7 à 8.

Later onderzoek van Kielland onder Noorse veehouders bevestigde dat milde mastitis als minder pijnlijk wordt geschat door veehouders.

Pijnstillertje op BBP

Uit het eerste aangehaalde marktonderzoek bleek verder dat bijna alle dierenartsen (97%) en veehouders (91%) zeggen een pijnstillertje op het bedrijfsbehandelplan (BBP) te hebben staan bij ernstige mastitis. Bij milde mastitis staat er volgens 32 procent van de dierenartsen en 16 procent van de veehouders een pijnstillertje op het BBP.

Het meest opvallend is het grote verschil in aanpak tussen ernstige en milde mastitis. Want milde mastitis

met een vlokje en eventueel wat lichte zwelling is toch ook een ontsteking en ook pijnlijk?

Elke ontsteking doet pijn

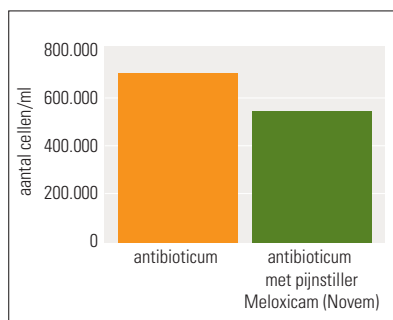
Elke beschadiging van weefsel, door bijvoorbeeld een infectie met ziekteverwekkers of door een trauma, veroorzaakt ontsteking. Symptomen van ontsteking zijn roodheid, warmte, zwelling en pijn. Daarnaast kan een ontsteking gepaard gaan met koorts en verlies van functioneren van het aangetaste weefsel. Bij milde mastitis, waarbij afwijkende melk zichtbaar is, is er ook sprake van weefselbeschadiging of -verval, anders zouden er immers geen vlokjes zichtbaar zijn.

Pijnstillertjes die veehouders zelf mogen geven, hebben zowel een pijnstillende en ontstekingsremmende als een koortsverlagende werking. Onderzoek uit Nieuw-Zeeland toont aan dat aanvullende behandeling met een langwerkende pijnstillertje zelfs bij milde mastitis een positief effect heeft op het herstel van het celgetal en dus op herstel van het uierweefsel (zie figuur 1).

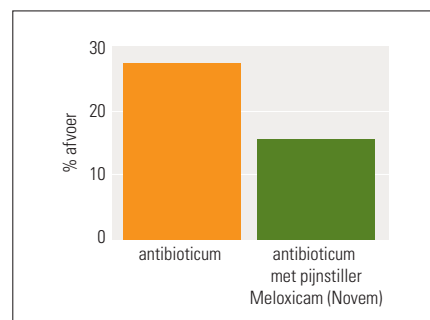
Ook de kans op afvoer van koeien die bij milde mastitis aanvullend een pijnstillertje kregen, was een stuk lager (zie figuur 2).

In overleg met de dierenarts is het een overweging om ook bij milde mastitis een aanvullend pijnstillertje te geven.

Figuur 1 – Gemiddeld celgetal bij antibioticum en antibioticum met pijnstillertje

Figuur 2 – Percentage afvoer bij antibioticum en antibioticum met pijnstillertje

Het verlosapparaat

Afgelopen weekend had ik dienst. Terwijl mijn agenda doordeweeks gevuld is met vaste afspraken en bedrijfsbegeleidingen, doe ik in een weekend voornamelijk ziektegevallen en verlossingen.

Zondagavond werd ik gebeld door veehouder John voor een verlossing van een vaars. De vaars werkte niet door en het kalf had een teruggeslagen kop. Na het goedleggen van de kop en de pootjes vroeg ik om het verlosapparaat en de verlostouwtjes.

Op dat moment dacht ik aan de opschudding in de media over het gebruik van het verlosapparaat of geboortekrik én aan de luxe dat we de beschikking hebben over dit instrument. Denk alleen al aan het gewicht van het kalf van 35 tot 40 kilogram, waarbij het gebruik van het instrument ook onze werkomstandigheden gunstig beïnvloedt.

Ook heel belangrijk is het welzijn voor zowel koe als kalf. Met het verlosapparaat worden de krachten gedoseerd, je kunt de trekrichting beter bepalen en je ondersteunt de persweeën doelmatiger. Dat krijg je met gewone menskracht niet voor elkaar.

Ik ben ervan overtuigd dat er zonder een verlosapparaat meer keizersnedes zullen worden uitgevoerd.

Terugkomend op deze verlossing. Het kalfje kwam gezond ter wereld. De koe ging meteen na de verlossing staan en John en ik waren tevreden over de afloop.